

Vrijzinnig Democratische Bond

In 1901 opgerichte landelijke politieke partij, voortzetting van de eerder (1888) ontstane **Radicale Bond**, waarin zich - ook in de Zaanstreek meer vooruitstrevende liberalen hadden georganiseerd. De vrijzinnig democraten waren weliswaar een liberale overtuiging toegedaan, maar konden zich niet verenigen met de invloed van de conservatieve vleugel in de toenmalige Liberale Unie. Met hun sociale opstelling stonden zij dicht bij de sociaaldemocraten, die zij echter bestreden op het punt van het bezit van de productiemiddelen. In feite namen zij in het politieke krachtenveld dus een middenpositie in tussen liberalen en socialisten, ongeveer vergelijkbaar met de rol van **D66** in de huidige tijd.

De Vrijzinnig Democratische Bond werd geen bijzonder grote, wel een belangrijke en constante partij, ook in de Zaanse gemeentepolitiek. Reeds twee jaar na de oprichting, in 1903, werden 4 van de 19 Zaadamse raadszetels door vrijzinnig democraten bezet. Ook in de daarop volgende lange periode en in de overige Zaanse gemeenten was de VDB steeds in de raad vertegenwoordigd. Het was in zekere zin een partij van de middenstand, opvallend is dat alle vier in 1903 gekozen raadsleden in Zaandam winkelier waren.

Landelijk boekte de VDB vooral succes dankzij haar voorman mr. P.J. Oud, sinds 1917 kamerlid, daarna enkele malen minister en tenslotte burgemeester van Rotterdam. Oud wordt nog steeds beschouwd als een van Nederlands belangrijke staatslieden. Na de Tweede Wereldoorlog kwam de VDB niet terug in de politiek, zij ging in 1946 op in de Partij van de Arbeid. Kenmerkend voor de vrijzinnig-democratische opvattingen was dat mr. Oud zich al in 1947 van de PvdA distantieerde om in 1948 te zijn betrokken bij de oprichting van de VVD.

From:

<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/> - **ZaanWiki**

Permanent link:

<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/doku.php?id=vrijzinnig>

Last update: **2020/09/07 12:05**